

A fejlesztő munka szerepe a pedagógiában

Korpásné Bakos Valéria

**Újszász
2015. 11. 06.**

Miről lesz szó?

- Röviden a hazai nevelési-oktatási helyzetről
- A fejlesztőpedagógus tevékenység- és feladatköre
- Betekintés a képességstruktúrába
- A fejlesztés fontossága
- Szakszolgálatunk kezdeményezése
- Lezárás

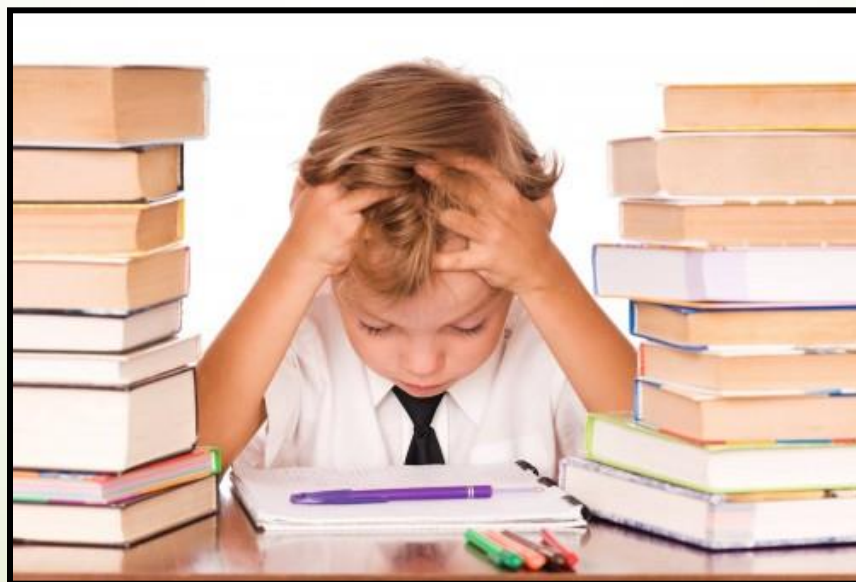
*„A jó kertész már a magban kezd gondoskodni
a jövő gyümölcséről.”*

/Ismeretlen szerző/

Aktuális nevelési-oktatási helyzetünk

- Diagnosztikai vizsgálatok → alapképességek gyenge működése
- A bajok forrása – a probléma orvoslása

$$\begin{array}{ccccccc} 6 & & & 8-2 & : & & \\ & 2+3 & - & & & & \\ & & & 1+1+2 & & & \\ \cdot & & & & & & \\ 10 & \text{Számolás} & = & & & & \\ 9+1 & 4 & 5-1 & 7 & & & \\ & + & 3 & & & & \end{array}$$

*Íxlom
Az éjjel álmodtam
Jaj, de répkét látam!
Zöld
Zöldbe búmult erdőn
Ürágók közt jártam.*

A probléma orvoslása

Óvodáskorban megvalósuló **differentiált** egyéni
bánásmód és **fejlesztés**

Az átlagtól eltérő **viselkedési** (és/vagy) **teljesítményi**
problémákkal küzdő iskolás gyermekek **speciális-**
korrektív ellátása

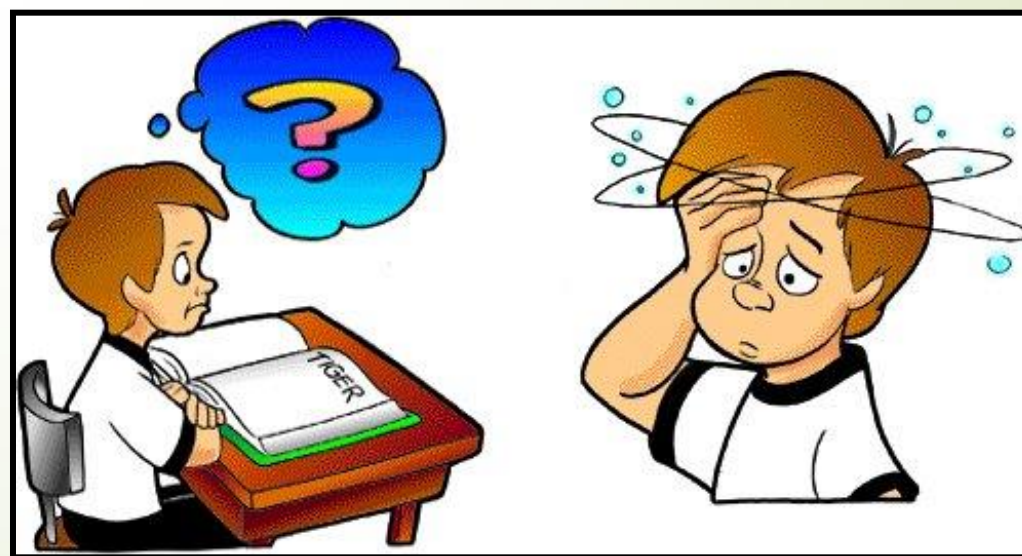

A fejlesztőpedagógus tevékenység- és feladatköre

1. **BTMN-es** gyermekek különleges gondozása, kiemelt szakmai megsegítése
2. Folyamatos kapcsolattartás a nevelési-oktatási intézmények pedagógusaival, a szakszolgálat szakembereivel
3. Szülőkkel való hatékony együttműködés kialakítása és fenntartása

Speciális ismereteinek alapjai

- A gyermeki személyiség életkori és individuális fejlődésének, érésének jellemzői
- A tanulási nehézségek pszichológiai-pedagógiai sajátosságai
- A fejlesztés módszertani ismeretei

Szakképzettsége alapján

- ➡ Képes adaptívan elemezni és értelmezni a szakértői véleményeket
- ➡ Képes a szakértői diagnózisnak megfelelő pedagógiai tervezésre és beavatkozásra egyéni és kiscsoportos fejlesztési formákban

Kompetencia-határok

- Normál intellektus
- Ép érzékszervek
- Érésbeli lemaradás és/vagy tanulási nehézség

Kompetencia

NEM terjed ki az SNI-s kategóriára!

Részképességek – képességek kapcsolata

**A képességfejlődés mindenkinél törvényszerű, de kinél mikor
következik be, egyénenként eltérő!**

A részképesség zavarok megnyilvánulásai

A nagymozgás területén:
egyensúlyi bizonytalanságok

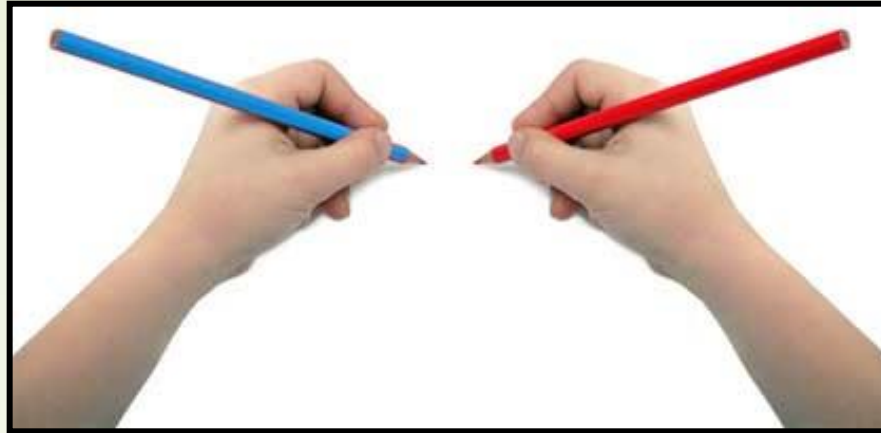

Finommozgás területén:
szem-kéz koordinálatlanságok

A tájékozódás területén:
*testséma, téri tájékozódás
bizonytalanságai*

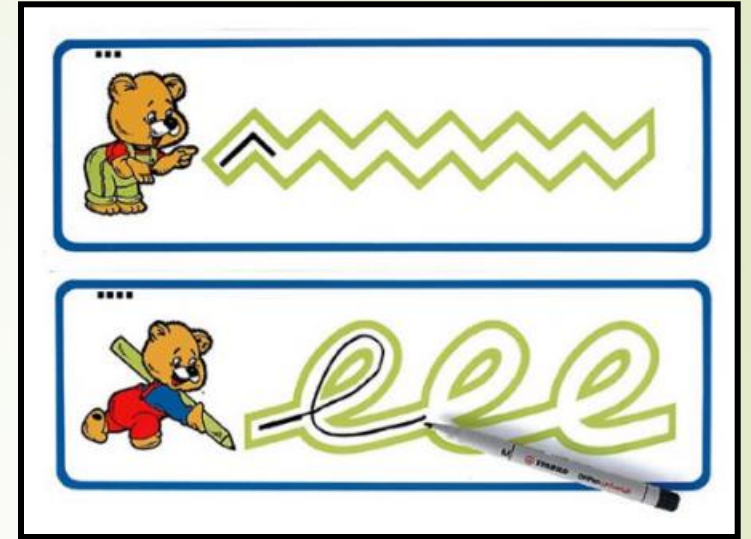
A részképeség zavarok megnyilvánulásai

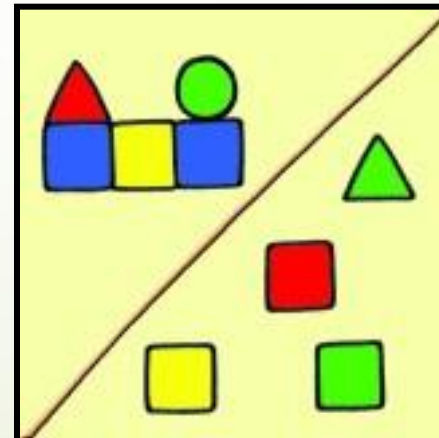
Lateralitás-oldaliság területén:
váltott végtaghasználat

Az auditív (hallási) észlelés területén:
gyenge differenciáló képesség

A grafomotorika területén:
ceruzahasználat szabálytalanságai

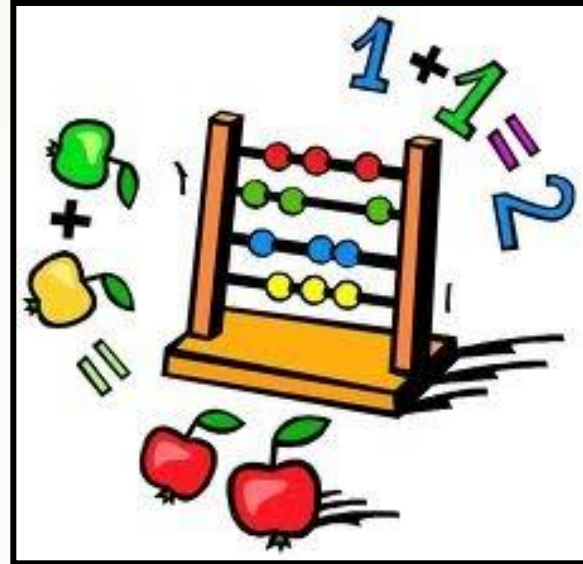
A vizuális (látási) észlelés területén:
felületes megfigyelő és elemző képesség

A részképesség zavarok megnyilvánulásai

Értelmi fejlettség területén:

Gyenge szintű figyelem, emlékezet, gondolkodás

Matematikai gondolkodás területén:
Elemi számolási készség gyengeségei

Érzelmi-akaratí élet, szociális érettség területén:
Feladattudat-feladattartás, monotóniatűrés, beilleszkedési és alkalmazkodási nehézségek

Az alapképesség kialakulásának részképesség-feltételei

Óvodai időszak	Iskolai időszak
<u>Kritikus alapkészségek</u>	<u>Alapképességek, magasabb rendű pszichikus funkciók</u>
Beszédhanghallás	Olvasás
Írásmozgás koordináció	Írás
Elemi számolási készség	Számolás
Relációs szókincs	Beszéd
Tapasztalati következtetés	Gondolkodás
Összefüggés-megértés	Gondolkodás

A fejlesztés fogalma

- A fejlesztendő gyermekek életkori és egyéni sajátosságokhoz igazított támasznyújtás
- A tanuláshoz szükséges pszichikus funkciók kibontakoztatása
- Fejlődési megtorpanások, lemaradások rendezése

Fejlesztési területek

- **Nagymozgások, finommotorika, grafomotorika**
- **Percepciófejlesztés** (vizuális, akusztikus, tapintásos, kinesztétikus, taktilis).
- **Testséma, téri tájékozódás fejlesztése**
- **Orientációs képességek:** tájékozódás térben, síkban, feladatlapon, időben
- **Megismerő tevékenységek:** **figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás**
- **Kommunikációs képességek, beszéd és nyelvi funkciók fejlesztése**
- **Elemi számolási készség**
- **Szociális fejlesztés:** állandó értékelés, motiváció, pozitív megerősítés, önbizalom növelés, sikerélmény biztosítása, tolerancia, alkalmazkodás, együttműködés kialakítása.

A fejlesztő foglalkozásokon alkalmazott *módszerek*

**Preferáló,
megerősítő
pedagógiai
módszer**

**Felzárkóztató,
hiánypótló
pedagógiai
módszer**

**Kompenzáló
pedagógiai
módszer**

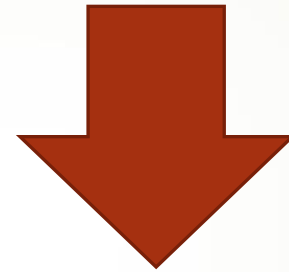

Iskola előkészítő csoport szervezése

Célunk azoknak a részképességeknek a fejlesztése, melyek a tanulási képességek - kultúrtechnikák elsajátításához elengedhetetlenül szükségesek

Összegzés

A részképességek nem megfelelő együttműködése

A tanulási nehézség kialakulását idézi elő

Ez azonban elkerülhető!

Hogyan?

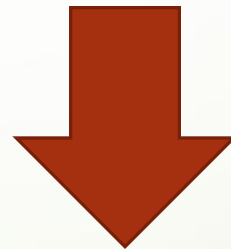
Odafigyelés ➡ A probléma korai felismerése ➡

Értelmezés ➡ Tudatos beavatkozás ➡

Célzott fejlesztés (Prevenció, Korrekció)

A készséghasználhatóság kialakulása

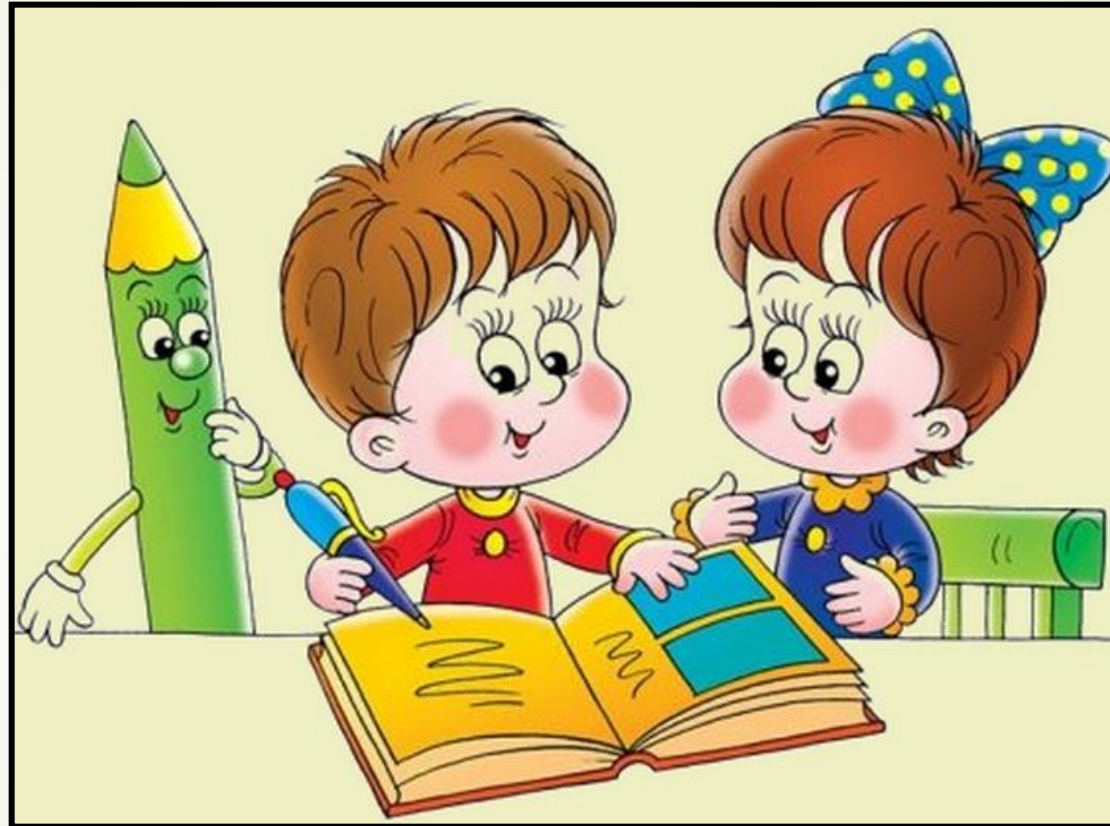
Iskolaérettség!

„Minél jobban ismerjük a gyermeket, annál jobban megértjük, minél jobban értjük, annál inkább szeretjük, s így annál hatékonyabban tudjuk majd nevelni.”

/Nagy László/

Köszönöm a figyelmet!

Korpásné Bakos Valéria
fejlesztőpedagógus

Jász-Nagykun-Szolnok-Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
Szolnoki Tagintézmény
Újszászi Telephely